

Vergaderjaar 2001–2002

28 000 D

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Fonds economische structuurversterking voor het jaar 2002

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE		blz.
A.	Artikelsgewijze toelichting bij het wetsvoorstel	2
	Wetsartikelen 1 en 2 (uitgaven en ontvangsten)	2
B.	Algemene toelichting bij de begroting	3
1.	Inleiding	3
2.	Uitgaven	4
3.	Ontvangsten	7
4.	Totaaloverzicht van het Fonds	9
C.	Toelichting per begrotingsartikel	11
1.	Uitgaven	11
2.	Ontvangsten	20

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2 (uitgaven en ontvangsten)

De begrotingen die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begroting van het Fonds economische structuurversterking voor het jaar 2002 vast te stellen.

Alle voor dit jaar vastgestelde begrotingswetten tezamen vormen de Rijksbegroting voor het jaar 2002. Een toelichting bij de Rijksbegroting als geheel is opgenomen in de Miljoenennota 2002.

Met de vaststelling van deze wetsartikelen wordt de in de begrotingsstaat opgenomen begroting van de uitgaven en de ontvangsten voor het jaar 2002 vastgesteld. De in die begroting opgenomen begrotingsartikelen worden door middel van een algemene toelichting en een toelichting per begrotingsartikel toegelicht in de onderdelen B en C van deze memorie van toelichting.

De Minister van Economische Zaken,
A. Jorritsma-Lebbink

De Minister van Financiën,
G. Zalm

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

B. ALGEMENE TOELICHTING BIJ DE BEGROTING

1. Inleiding

Bij wet van 21 december 1995 is het Fonds economische structuurversterking (Fes) ingesteld (Wet Fonds economische structuurversterking, Stb. 1996, 51 en 52). Het fonds is een begrotingsfonds conform de Comptabiliteitswet en heeft als doel het financieren van investeringsprojecten van nationaal belang waarmee beoogd wordt de economische structuur te versterken. Hiertoe worden vanuit het fonds bijdragen toegekend aan andere begrotingshoofdstukken ter financiering van dergelijke projecten. Het Fes is dus een verdeelfonds, de feitelijke projectuitgaven worden onderbouwd, geraamd en verantwoord op de andere begrotingshoofdstukken. Daarom heeft de introductie van de VBTB-begroting geen directe gevolgen voor het Fes.

De voeding van het fonds bestond tot en met 1998 uit bepaalde aardgasbaten, de common area baten, andere voor het fonds te bestemmen ontvangsten uit de winning van aardgas, opbrengsten uit het vervreemden van bepaalde vermogensbestanddelen van het Rijk en uit overige ontvangsten.

Met ingang van 1999 is de voeding van het fonds overeenkomstig de afspraken in het Regeerakkoord gewijzigd. Op hoofdlijnen wordt uitgegaan van een voeding uit 41,5% van de aardgasbaten (niet-belasting middelen) en de opbrengsten uit hoofde van de structureel bespaarde rentelasten die het gevolg zijn van het in mindering brengen op de staatsschuld van common area baten, vervreemdingen van staatsdeelnemingen en veilingen van rechten. Op de structureel bespaarde rentelasten bij vervreemdingen van staatsdeelnemingen wordt de daarmee samenhangende structurele derving van dividendontvangsten in mindering gebracht.

Inzake de opbrengsten van veilingen van rechten is het kabinet voornemens nog dit jaar een wetswijziging aan de Staten-Generaal voor te leggen waarin wordt geregeld dat het Fes met ingang van 2001 niet meer wordt gevoed uit de rentevrijval die plaatsvindt ten gevolge van het ten gunste van de staatsschuld brengen van de opbrengsten van deze veilingen, maar uit zogeheten annuïteiten op basis van deze opbrengsten. Een annuïteit is een jaarlijks gelijk blijvende reeks, samengesteld uit rente en «aflossing» van de hoofdsom van de opbrengst. Aan het begin van de reeks is sprake van een relatief hoge rentecomponent en een relatief lage aflossingscomponent. Aan het einde van de reeks zal de aflossingscomponent echter relatief hoog en de rentecomponent relatief laag zijn. Er is derhalve niet alleen sprake van voeding uit rentevrijval, maar ook van voeding uit de opbrengst van de veiling zelf. De looptijd van een dergelijke annuïteit komt overeen met de voorziene looptijd van de geveilde rechten. Deze wijziging van het voedingsregime, in afwijking van de methodiek bij verkoop van staatsdeelnemingen, wordt om de volgende reden voorgesteld. De verkopen van staatsdeelnemingen betreffen eenmalige opbrengsten, waardoor het voor de hand ligt om hierbij uit te gaan van de hiermee samenhangende structurele rentevrijval. De opbrengsten van veilingen van rechten met een eindige looptijd zijn echter niet eenmalig, maar doen zich na ommekomst van de looptijd van de geveilde rechten in principe opnieuw voor vanwege een nieuwe veiling.

De opbrengsten van de veiling van UMTS-frequenties in 2000 (EUR 2,7 mld) zijn met ingang van 2001 reeds via een annuïteit met een looptijd

van 15 jaar ten gunste van het Fes gebracht. De wettelijke grondslag hiervoor is inmiddels verkregen via de eerste suppletore begroting 2001 van het Fes.

2. Uitgaven

2.1. Investeringsimpuls 1994

Bij Voorjaarsnota 1993 is besloten tot een Investeringsimpuls van in totaal EUR 2 269 mln in de periode 1994–1998 voor de versterking van de economische structuur. De impuls heeft betrekking op projecten in de sfeer van verkeer en vervoer (EUR 1 929 mln), bodemsanering (EUR 227 mln) en kennisinfrastructuur (EUR 113 mln). Voor de projecten op het terrein van verkeer en vervoer is destijds binnen het fonds EUR 681 mln gereserveerd voor de financiële doorloop na 1998. Eveneens is EUR 150 mln beschikbaar voor het tekort in de Europese bijdrage aan verkeer en vervoer projecten. Hiermee bedraagt de totale Fes-bijdrage in de Investeringsimpuls 1994 per saldo EUR 3,10 mld (EUR 3,12 mld inclusief prijsbijstelling), waarvan tot en met 2000 EUR 2,83 mld uit het fonds is uitgekeerd.

2.2. Betuweroute en Hogesnelheidslijn

De feitelijke projectuitgaven voor de Betuweroute en de Hogesnelheidslijn-Zuid (HSL-Zuid) worden geraamd op de begroting van het Infrastructuurfonds. Ten aanzien van de Betuweroute is reeds in 1995 een positief besluit genomen door het parlement. Ten aanzien van de HSL-Zuid heeft het kabinet zich in de PKB-3 in mei 1996 uitgesproken voor het voorkeurs tracé uit de PKB-1, met een aantal inpassingsmaatregelen naar aanleiding van het gevoerde bestuurlijk overleg en de discussies rondom het Groene Hart.

Voor deze projecten is in het fonds EUR 4 525 mln geraamd, inclusief EUR 545 mln aan reeds uitgekeerde en nog uit te keren prijsbijstelling. Aan voorfinanciering voor deze projecten is in het fonds EUR 1 784 mln geraamd, inclusief EUR 168 mln aan uitgekeerde en nog uit te keren prijsbijstelling. Dit brengt de binnen het Fes geraamde middelen voor de Betuweroute en de Hogesnelheidslijn in totaal op EUR 6 308 mln. Tot en met 2000 heeft het Fes hiervan EUR 1 665 mln uitgekeerd.

2.3. SWAB, Extra impuls en Hubertustunnel

Van de ontvangsten uit hoofde van het tussenvonnis in het common area geschil is in de ontwerp-begroting 1998 EUR 592 mln via het Fes ingezet voor investeringen in het kader van Samen Werken Aan Bereikbaarheid (SWAB). Bij Najaarsnota 1999 is ter vermindering van het destijds bestaande tekort in het Fes ultimo 2010 besloten EUR 45,4 mln van deze uitgaven niet meer uit het Fes te financieren, maar ten laste van de algemene middelen. Het totaal binnen het Fes geraamde bedrag van EUR 550 mln (inclusief prijsbijstelling) is ultimo 2000 helemaal besteed, waarmee dit project binnen het Fes is afgesloten.

In de brief van 31 maart 1998 betreffende de Impuls voor de ruimtelijk-economische structuur (Kamerstukken II 1997/98, 25 017 nr. 6) heeft het kabinet aan een aantal verkeer- en vervoerprojecten middelen toegekend uit het Fes. In totaal is hiertoe in het Fes een bijdrage geraamd van

EUR 858 mln (EUR 895 mln inclusief prijsbijstelling), waarvan tot en met 2000 EUR 262 mln uit het fonds is uitgekeerd.

Bij Voorjaarsnota 2000 is een bijdrage aan het Infrastructuurfonds van EUR 28 mln (inclusief prijsbijstelling 2001) opgenomen ten behoeve van de Hubertustunnel. Hiervan is tot en met 2000 EUR 4,6 mln uit het fonds uitgekeerd.

2.4. Investeringsimpuls 1998

Het Regeerakkoord bevat een investeringspakket dat, voorzover het Fes-waardige projecten betreft, via het fonds gefinancierd wordt. Het gaat hierbij in de periode 1999 tot en met 2010 om een totaalbedrag van EUR 6 916 mln (EUR 7 039 mln inclusief prijsbijstelling) via het Fes. Hiervan is tot en met 2000 EUR 718 mln door het fonds uitgekeerd. De concrete uitwerking van het pakket naar projecten vindt plaats via de ICES (Interdepartementale Commissie Economisch Structuurbeleid). Indien individuele projectvoorstellen voldoende zijn uitgewerkt, worden bijdragen van de post Projecten in voorbereiding (uitgavenartikel 01.07) overgeboekt naar de post Investeringsimpuls 1998 (uitgavenartikel 01.08).

2.5. Investeringsimpuls 2001

Het kabinet heeft bij de begrotingsvoorbereiding 2001 besloten tot een investeringspakket van in totaal EUR 5 464 mln (EUR 5 736 mln inclusief prijsbijstelling) voor de clusters Bereikbaarheid, Natuur, Milieu en vitaliteit steden en Kennis voor de periode 2001 tot en met 2010. Ook bij deze impuls vindt de concrete uitwerking van de verschillende projecten plaats via de ICES. Voorzover voorstellen nog onvoldoende zijn uitgewerkt, worden de daarmee samenhangende middelen geraamd op artikel 01.07 (Projecten in voorbereiding). Indien projectvoorstellen voldoende zijn uitgewerkt, worden de middelen geraamd op het nieuwe artikel 01.09 Investeringsimpuls 2001.

2.6. Bruggetje

Tezamen met de besluitvorming over de Investeringsimpuls 2001 is besloten in de jaren 2001 en 2002 voor EUR 204 mln per jaar en in de jaren 2000 en 2003 tot en met 2010 voor EUR 159 mln per jaar aan reeds bestaande investeringsprojecten uit het Fes te financieren. Bij de begrotingsvoorbereiding 2002 is de omvang van het bruggetje bijgesteld tot EUR 245 mln voor 2002, EUR 235 mln voor 2003, EUR 69 mln voor 2004 en een bedrag variërend tussen EUR 54 mln en EUR 60 mln voor de jaren 2005 tot en met 2010. Deze bedragen zijn inclusief prijsbijstelling. Het betreft hier Fes-waardige projecten die voorheen ten laste van de reguliere Rijksbegroting werden geraamd. De hierdoor ontstane ruimte op de Rijksbegroting wordt aangewend voor andere uitgaven.

2.7. Kenniswijk

Bij begrotingsvoorbereiding 2002 heeft het kabinet besloten voor het project «Kenniswijk» in de regio Eindhoven een Fes-bijdrage van EUR 45,4 mln ter beschikking te stellen onder de voorwaarde dat private partijen minimaal 50% bijdragen in de kosten. De uitgaven zijn voorzien te starten in 2002.

2.8. Prijsbijstelling

Om aan te sluiten bij de systematiek van prijsbijstelling die voor uitgaven op de Rijksbegroting geldt, is op artikel 01.10 Prijsbijstelling een reservering opgenomen voor prijsbijstelling. Voor de Betuweroute en de Hogesnelheidslijn wordt separaat op de desbetreffende artikelen in prijsbijstelling voorzien. De geraamde prijsbijstelling op artikel 01.10 betreft de verkeers- en vervoersuitgaven van de Investeringsimpuls 1994, de Impuls voor de ruimtelijk-economische structuur van (destijds) EUR 858 mln, het cluster Bereikbaarheid van de Investeringsimpuls 1998 en alle uitgaven van de Investeringsimpuls 2001. De uitdeling van de prijsbijstelling zal conform de systematiek op de Rijksbegroting (in jaarlijkse tranches en zonder nacalculatie) geschieden.

2.9. Kasplafond

De totale geraamde fondsuitgaven in enig jaar mogen niet hoger zijn dan de totale voor dat jaar geraamde ontvangsten, minus 10% van de voor dat jaar geraamde ontvangsten uit de aardgasbaten (de zogenaamde buffer), plus het eindsaldo van het jaar ervoor. In onderstaande tabel worden de in deze ontwerpbegroting opgenomen uitgaven geconfronteerd met het kasplafond.

(x EUR 1000)	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Geraamde uitgaven	2 383 405	2 480 604	2 763 645	1 682 216	1 550 078	1 546 144
Kasplafond	4 096 393	3 768 521	3 168 609	2 093 664	1 999 725	2 092 559

2.10. Toezeggingen

De fondsbeheerders kunnen ten laste van het fonds toezeggingen doen voor bijdragen aan begrotingshoofdstukken. In deze toezeggingenbrieven is aangegeven onder welke voorwaarden de bijdrage beschikbaar wordt gesteld en hoe de verantwoording dient te geschieden. Tot nu toe zijn op deze wijze de volgende toezeggingen geformaliseerd:

Specificatie van toezeggingenbrieven			
Aan	d.d.	Voor project(en)	Bedrag (EUR)
EZ	16.08.94	HPCN en NOBIS	27 mln
VenW	16.08.94	Verkeer en vervoer, Bodemsanering, LWI, Transporttechnologie en Ondergronds bouwen	2 072 mln
VROM	16.08.94	Bodemsanering	136 mln
OCW	16.08.94	Mainport Rotterdam en MIBITON	20 mln
LNV	16.08.94	Agro ketenmanagement	14 mln
VenW	16.02.96	Betuweroute (BR)	44 mln
EZ	15.08.96	MARIN	45 mln
VenW	20.12.96	Betuweroute en Hogesnelheidslijn	1 833 mln
VenW	22.01.98	Hogesnelheidslijn (HSL)	8 mln
VenW	12.01.99	Samen Werken Aan Bereikbaarheid (SWAB)	592 mln
VenW	12.01.99	Betuweroute (BR)	315 mln
VenW	12.01.99	Impuls ruimtelijk economische structuur	847 mln
VenW	12.01.99	Doorloop na 1998 van verkeer en vervoer projecten uit Investeringsimpuls 1994	830 mln
VenW	12.01.99	Hogesnelheidslijn (HSL)	24 mln
VROM	12.01.99	Impuls ruimtelijk economische structuur, ontsluiting vinex-locatie Deventer – Colmschate Noord.	11 mln
VROM	15.10.99	Stichting kennisontwikkeling en kennisoverdracht Bodem (SKB)	16 mln
VenW	15.10.99	Ondergronds Logistiek Systeem (OLS)	4 mln
EZ	15.10.99	Gigaport	64 mln
VenW	15.10.99	Connekt, Kenniscentrum Verkeer en Vervoer	16 mln
VenW	15.10.99	Expertisenetwerk Meervoudig Ruimtegebruik (EMR)	16 mln
OCW	15.10.99	Wetenschap en Technologie Centrum Watergraafsmeer	14 mln
OCW	15.10.99	Biomade	7 mln
OCW	15.10.99	Kaderregeling Technocentra	18 mln
LNV	15.10.99	Ketennetwerken, Clusters en ICT (KLICT)	13 mln
OCW	15.10.99	Delfts Cluster	19 mln
VenW	21.12.99	Samen Werken Aan Bereikbaarheid (SWAB)	-45 mln
VenW	21.12.99	Bereikbaarheidsimpuls 1998	149 mln
EZ	21.12.99	Economie Ecologie en Technologie (EET)	18 mln
VROM	21.12.99	Programma Milieutechnologie (ProMT)	9 mln
VROM	21.12.99	Nationaal Initiatief voor Duurzame Ontwikkeling (NIDO)	13 mln
V&W	18.12.00	Bereikbaarheid voorfinanciering	506 mln
OCW	18.12.00	ICT en Onderwijs	467 mln
OCW	18.12.00	Kennis onderzoek en innovatie	113 mln
V&W	19.12.00	Hogesnelheidslijn (HSL)	172 mln
V&W	19.12.00	FES-brug	159 mln
V&W	21.02.01	Prijscompensatie Samen Werken Aan Bereikbaarheid (SWAB)	3 mln
V&W	21.02.01	Hubertustunnel (inclusief prijscompensatie 2000)	27 mln
Totaal			8 596 mln

3. Ontvangsten

De tot en met 1996 ten gunste van het Fes gekomen opbrengsten uit de verkoop van staatsdeelnemingen (EUR 2 592 mln uit verkoop KPN en EUR 675 mln uit verkoop DSM) worden aangewend voor de Investeringsimpuls 1994.

Uit hoofde van het tussenvonnissen met betrekking tot het common area overbeleveringsgeschil tussen Brigitta en NAM is EUR 1 136,9 mln in het

Fes gestort. Van de resterende ontvangsten zijn conform de nieuwe voedingssystematiek de structureel bespaarde rentelasten met ingang van 1999 ten gunste van het Fes gebracht.

In 1998 is EUR 600,1 mln ontvangen uit de veiling van etherfrequenties. De opbrengsten van de veiling van UMTS-frequenties in 2000 bedroegen EUR 2,7 mld. De hierdoor bespaarde rentelasten in 2000 zijn ten gunste van het Fes gebracht. Met ingang van 2001 zijn deze via een annuïteit met een looptijd van 15 jaar ten gunste van het Fes gebracht. Voor een toelichting op het verwerken via een annuïteit wordt verwezen naar de inleiding van deze toelichting bij de begroting.

Met ingang van 1999 zijn de ontvangsten uit aardgas niet meer gebaseerd op het extra exportvolume (ten opzichte van het Plan Gasafzet 1990), maar bedragen deze op grond van de nieuwe Fes-voedingswet een vast percentage van 41,5% van de totale niet-belasting ontvangsten uit aardgas. In onderstaande tabel worden de gehanteerde olieprijsen en dollarkoersen gepresenteerd.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007-2010
Olieprijs \$/vat	26	23	19	19	19	19	19
Dollarkoers	1,13	1,11	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

In de jaren 1999 en 2000 is in totaal EUR 163 mln aan rentebesparingen uit incidentele baten gerealiseerd (ontvangstartikel 01.02).

Voor de meerjarige raming van ontvangsten uit hoofde van aardgasbaten en rentebesparingen zijn technische aannames gehanteerd. Uitgegaan is van behoedzame veronderstellingen ten aanzien van zowel olieprijs en dollarkoers en als verkoop staatsdeelnemingen, veilingen en rente (rekening houdend met eventuele dividendderving).

Met het oog op de verwachte toekomstige vervreemdingen van staatsdeelnemingen en veilingen van rechten en frequenties, is de taakstellende ontvangstraming voor rentebesparingen uit incidentele baten neerwaarts bijgesteld ten opzichte van de begroting 2001. Uitgangspunt in deze begroting zijn additionele opbrengsten uit vervreemding van deelnemingen en veilingen van circa EUR 9 mld in de komende jaren, uiteraard mede afhankelijk van aard en tijdstip van verkoop.

4. Totaaloverzicht van het fonds

(x EUR mln)	t/m 2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007-10	Totaal
Investeringsimpuls	2 721	101	21		162				3 004
Overig V&V	266	128	117	137	150	90	31	5	924
Kennisinfrastructuur	158		9	9	9	9	9		204
BR en HSL	1 665	912	771	689	122	278	87		4 525
SWAB	550								550
Impuls 1998/ voorfinanc.									
BR HSL	718	620	810	759	253	276	625	4 762	8 822
Impuls 2001	0	385	480	878	872	773	608	1 741	5 736
Bruggetje RA	159	237	245	235	69	60	60	226	1 290
Prijbsijstelling			26	57	46	64	126	1 001	1 322
Totale uitgaven	6 237	2 383	2 481	2 764	1 682	1 550	1 546	7 734	26 377
Naar Infrastructuurfonds		2 075	2 178	2 389	1 318	1 181	1 096	5 520	
Overig aardgas	2 009	1 601	1 639	1 337	1 055	923	998	4 614	14 176
Incidentele baten	163	365	421	513	606	652	652	2 608	5 981
Staatsdeelnemingen	3 267								3 267
Overig vermogen	600								600
Common area	1 137								1 137
Extra export gas	1 351								1 351
Totale ontvangsten	8 527	1 966	2 060	1 851	1 660	1 575	1 650	7 223	26 512
Jaarsaldo		- 417	- 421	- 913	- 22	25	104	- 511	
Cumulatief saldo	2 290	1 873	1 452	539	517	542	646	135	

Het jaarsaldo is het batig (nadelig) saldo van uitgaven en ontvangsten over het betreffende begrotingsjaar. Het cumulatief saldo is het batig (nadelig) saldo tot en met het betreffende begrotingsjaar. Dit laatste saldo is als batig (nadelig) saldo opgenomen in de saldi artikelen van de Fes-begroting.

De gasbaten in de periode 2007 tot en met 2010 zijn gebaseerd op een dollarkoers van EUR 1,00 en een olieprijs van 19 \$ per vat. De veronderstellingen voor deze jaren zijn opwaarts bijgesteld ten opzichte van de begroting 2001 om beter aan te sluiten bij het huidige niveau.

Uit de meerjarige doorkijk in bovenstaande tabel blijkt dat het fonds bij deze ramingsveronderstellingen in 2010 een positief cumulatief saldo heeft van EUR 135 mln. Bezien ten opzichte van het wettelijke kasplafond is in 2010 echter sprake van een besteedbare ruimte van circa EUR 12,5 mln.

Investeringsprojecten uit het Fes hebben tot doel ruimtelijk-economische problemen in Nederland op te lossen. De verschillende investeringsprojecten staan daarbij niet op zichzelf, maar vormen een onderdeel van samenhangende investeringspakketten. Deze samenhangende en integrale benadering is een effectieve methode gebleken om de uitdagingen, zoals bijvoorbeeld geformuleerd in de impulsbrief 1998, tegemoet te kunnen treden. De investeringspakketten bestaan naast de uit het Fes gefinancierde investeringen ook uit investeringsprojecten die met algemene middelen worden gefinancierd.

In onderstaande tabel zijn alle Fes-bijdragen aan door departementen uitgevoerde investeringsprojecten gerangschikt naar de thema's Bereikbaarheid, Vitaliteit steden (inclusief bedrijventerreinen), Milieu en Kennis.

Een totaaloverzicht van de investeringspakketten (inclusief de niet uit het Fes gefinancierde projecten) is opgenomen in de jaarlijkse monitoringsrapportage over de investeringsimpulsen.

(in EUR mln)	t/m 2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007-2010	totaal
Bereikbaarheid	5 883	2 068	2 182	2 416	1 336	1 191	1 096	5 520	21 692
Vitaliteit steden	0	60	71	72	84	79	108	388	862
Milieu	133	85	38	14	14	14	14	54	364
Kennis	221	170	164	205	202	202	202	771	2 137
Prijsbijstelling		0	26	57	46	64	126	1 001	1 322
Totaal	6 237	2 383	2 481	2 764	1 682	1 550	1 546	7 734	26 377

C. TOELICHTING PER BEGROTINGSARTIKEL

1. UITGAVEN

01 Bijdragen van het fonds aan andere begrotingen

Artikel 01.01 Bijdragen aan de begroting van het Infrastructuurfonds in het kader van verkeer & vervoer

Opbouw uitgaven (in EUR 1000)							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ontwerp-begr. 2001		147 068	112 311	130 792	298 093	86 048	
1e suppl. wet 2001		6 536	4 310	5 886	13 404	3 872	
Ontwerp-begr. 2002	428 852	153 604	116 621	136 678	311 497	89 920	31 257

Op dit artikel worden de bijdragen geraamd aan het Infrastructuurfonds ten behoeve van het onderdeel verkeer en vervoer uit de Investeringsimpuls 1994. Met ingang van de begroting 1998 worden deze uitgaven binnen het Infrastructuurfonds geraamd op de uitgavenartikelen 01.01, 01.02, 01.03 en 02.02. In de uitgavenraming 2004 voor verkeer en vervoer zijn middelen opgenomen ter dekking van lager uitvallende Europese bijdragen.

Tevens is een bijdrage voorzien aan het infrastructuurfonds ten behoeve van de Hubertustunnel.

Specificatie artikel 01.01							
(x EUR 1000)	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
V&V Investeringsimpuls	25 497			161 763			
Overig V&V IF	119 144	103 703	131 899	149 507	89 920	31 257	
Overig V&V VROM	1 815	1 134		227			
Hubertustunnel	7 148	11 784	4 779				
Totaal	153 604	116 621	136 678	311 497	89 920	31 257	

Artikel 01.02 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van bodemsanering

Opbouw uitgaven (in EUR 1000)							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ontwerp-begr. 2001		54 515	17 871				
1e suppl. wet 2001		20 669	3 446				
Ontwerp-begr. 2002	18 849	75 184	21 317				

In het kader van het onderdeel bodemsanering is EUR 136 mln beschikbaar voor de ontwikkeling van VINEX-woningbouwprojecten. Hiervan is tot en met 2000 EUR 78 mln via de begroting van VROM aan de betrokken provincies en stadsgewesten beschikbaar gesteld. Voor een nadere toelichting op deze uitgaven wordt verwezen naar uitgavenartikel 07.18.05 van de begroting 2002 van VROM.

Daarnaast is EUR 91 mln (exclusief prijsbijstelling) beschikbaar voor bodemsanering in verband met infrastructuur-projecten. Hiervan is EUR 68 mln bestemd voor onvoorziene uitgaven bij de uitvoering van de verkeer en vervoerprojecten uit de Investeringsimpuls 1994 en voor VINEX-infrastructuurprojecten. De resterende EUR 23 mln is met name ingezet voor bodemsanering van percelen van de NS ten behoeve van de ontwikkeling van stationslocaties. Van deze middelen is tot en met 2000 EUR 54 mln uit het FES bijgedragen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar uitgavenartikel 04.02 van de begroting van het Infrastructuurfonds.

Specificatie artikel 01.02						
(x EUR 1000)	2001	2002	2003	2004	2005	2006
VROM	58 686					
Infrastructuur (V&V en VINEX)	16 498	21 317				
Totaal	75 184	21 317				

Artikel 01.03 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van kennisinfrastructuur

Opbouw uitgaven (in EUR 1000)							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ontwerp-begr. 2001 Mutatie			9 076	9 076	9 076	9 076	9 076
Ontwerp-begr. 2002	672		9 076	9 076	9 076	9 076	9 076

Op dit artikel worden de Fes-bijdragen geraamd in het kader van kennisinfrastructurele projecten zoals bijvoorbeeld de reeds afgeronde projecten MARIN, NOBIS en MIBITON.

Toelichting op de mutatie

Op dit artikel wordt de bijdrage geraamd aan het ministerie van Verkeer en Waterstaat voor het project «Kenniswijk» in de regio Eindhoven van EUR 45,4 mln.

Artikel 01.04 Overige bijdragen vanuit het fonds

Opbouw uitgaven (in EUR 1000)							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ontwerp-begr. 2001		882 602	663 880	628 939	135 181	308 116	
Mutatie		29 042	107 546	60 081	- 12 706	- 29 949	
Ontwerp-begr. 2002	570 220	911 644	771 426	689 020	122 475	278 167	86 672

Op dit artikel worden de bijdragen geraamd aan het Infrastructuurfonds voor de Betuweroute (BR) en de Hogesnelheidslijn (HSL). Op dit artikel wordt tevens in totaal EUR 545 mln aan prijsbijstelling geraamd over de Fes-bijdragen aan deze twee projecten.

De uitgaven aan de BR en de HSL worden op het Infrastructuurfonds geraamd op de artikelen 03.02 en 03.03.

Specificatie artikel 01.04							
(x EUR 1000)	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Betuweroute	535 914	430 183	244 588	112 038	- 4 084		
HSL	375 730	321 730	426 281	10 437	282 251		86 672
Prijsbijstelling		19 513	18 151				
Totaal	911 644	771 426	689 020	122 475	278 167		86 672

Toelichting op de mutatie

Vanwege de onderuitputting bij de HSL in 2000 worden de ramingen voor de HSL opgehoogd met EUR 68 mln in 2002 en EUR 42,4 mln in 2003. Tevens is prijsbijstelling voor de BR en de HSL uitgedeeld (zie onderstaande specificatie) en zijn de resterende reserveringen voor latere jaren geactualiseerd.

Specificatie prijsbijstelling tranche 2001							
(x EUR 1000)	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Betuweroute	23 597	25 865	9 983	4 538	- 4 084		
HSL	22 689	19 513	24 958	- 7 261	2 269		- 4 538
Totaal	46 286	45 378	34 941	- 2 723	- 1 815		- 4 538

Artikel 01.07 Projecten in voorbereiding

Opbouw uitgaven (in EUR 1000)							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ontwerp-begr. 2001		102 569	124 669	261 497	263 293	288 267	
Nota van wijziging		- 45 378	- 45 378				
Amendement		- 22 689					
1e suppl. wet 2001		20 519	- 39 245	- 77 863	- 67 804	- 92 733	
Mutatie			23 597				
Ontwerp-begr. 2002		55 021	63 643	183 634	195 489	195 534	226 561

Op dit artikel worden middelen gereserveerd voor uitgaven uit een tweetal investeringsimpulsen.

Op de eerste plaats worden middelen geraamd voor het in het Regeerakkoord aangekondigde investeringspakket, voor zover het Fes-waardige projecten betreft. De concrete invulling van het pakket wordt in de Interdepartementale Commissie Economische Structuurbeleid (ICES) voorbereid. Inmiddels zijn voor veertien projectplannen voor de periode 1999 tot en met 2002 de gereserveerde gelden overgeheveld naar artikel 01.08 Investeringsimpuls 1998. Op artikel 01.07 wordt voor de periode 1999 tot en met 2002 alleen nog een bijdrage aan het onderdeel Sleutelprojecten uit het cluster Vitaliteit steden geraamd.

Op de tweede plaats heeft het kabinet bij de begroting 2001 besloten om voor de jaren 2001 tot en met 2010 voor een bedrag van in totaal EUR 5 464 mln (exclusief prijsbijstelling) te investeren in de volgende clusters:

- Bereikbaarheid (EUR 3 068 mln)
- Natuur, milieu en stedelijke ontwikkeling (EUR 1 588 mln)
- Kennis (EUR 808 mln)

Voor uit dit investeringspakket voldoende uitgewerkte projecten, worden de middelen geraamd op artikel 01.09 Investeringsimpuls 2001. Voorzover dit nog niet het geval is, worden de projecten op het artikel 01.07 Projecten in voorbereiding geraamd.

Specificatie artikel 01.07							
(x EUR 1000)	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Impuls 1998: Vitaliteit steden	31 311	16 336	24 640	24 640	24 685	24 685	
Impuls 1998: Milieu			13 613	13 613	13 613	13 613	
Impuls 1998: Kennis			109 816	109 816	109 816	109 816	
Impuls 2001: Natuur, milieu en Stedel. Ontw.	23 710	47 307	35 565	47 420	47 420	78 447	
Totaal	55 021	63 643	183 634	195 489	195 534	226 561	

Bij de eerste suppletore begroting is de prijsbijstelling tranche 2001 uitgedeeld en is de nieuwe raming voor de prijsbijstelling opgenomen op een apart artikel 01.10 Prijsbijstelling. Aan de op dit artikel geraamde middelen voor de investeringsimpuls 2001 is bij voorjaarsnota prijsbijstelling toegevoegd.

Toelichting op de mutatie

De verschuiving van de middelen van de periode 2006 tot en met 2010 naar 2002 is ten behoeve van de sanering van beleidsmatig ongewenst gebruik van grond op basis van nieuw ruimtelijk beleid.

Artikel 01.08 Investeringsimpuls 1998

Opbouw uitgaven (in EUR 1000)							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ontwerp-begr. 2001		568 716	767 342	600 607	133 473	134 036	
1e suppl. wet 2001		26 485	17 243	10 221	- 21 826	- 6 384	
Mutatie		- 5 445	9 459		- 7 260		
Ontwerp-begr. 2002	559 617	589 756	794 044	610 828	104 387	127 652	477 300

Op dit artikel worden de bijdragen geraamd voor door de Interdepartementale Commissie Economische Structuurbeleid (ICES) goedgekeurde projectvoorstellen van de Investeringsimpuls 1998. De projectvoorstellen zijn onderdeel van het in het Regeerakkoord aangekondigde investeringspakket. Voor 2003 en latere jaren zijn, behoudens de reeks bereikbaarheid/voorfinanciering en een vanuit de periode 1999–2002 doorgeschoven bedrag EMR, nog geen bedragen toegedeeld. Over de verdeling van de voor de periode 2003–2010 in het Regeerakkoord vermelde bedragen voor de onderdelen kennis en milieu heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden.

Op basis van de huidige besluitvorming worden de volgende bijdragen geraamd:

Specificatie artikel 01.08							
(x EUR 1000)	Departement	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Bereikbaarheid/Voorfinanciering private financiering		506 861	705 647	603 293	86 236	117 669	477 300
Prijsbijstelling voorfinanciering Milieu				4 084	18 151	9 983	
Milieutechnologie	VROM	4 992	13 160				
Milieutechnologie	EZ	4 855	3 176				
Kennis							
Nationaal Initiatief Duurzame Ontwikkeling	VROM	5 521	4 084				
St.kennisontwikkeling en -overdracht bodem	VROM	5 934	4 992				
Ondergronds Logistiek Systeem	V&W	2 403	454				
Experimentele Faciliteiten	EZ		11 345				
Gigaport	EZ	20 420	16 427				
Konnect	VenW	7 714	6 988				
EMR	VenW	6 098	5 445	3 451			
Watergraafsmeer	OCW	4 538	4 538				
Biomade	OCW	2 723	2 360				
Tehnocentra	OCW	5 445	5 445				
Ketennetwerken, Clusters en ICT	LNV	5 718	3 176				
Delfts Cluster	OCW	6 534	6 807				
Totaal		589 756	794 044	610 828	104 387	127 652	477 300

Toelichting op de mutatie

Bij de regeling experimentele faciliteiten is EUR 6,8 mln verschoven van 2001 naar 2002. Reden hiervoor is dat de eerste commiteringen eind dit jaar plaatsvinden. De daaruit voortvloeiende betalingen vinden daarna in 2002 plaats. Bij Gigaport vindt een versnelling plaats van EUR 1,4 mln van 2002 naar 2001 en wordt de doorwerking van de slotwet 2000 (EUR 0,8 mln) verlaagd in 2002. Bij EET wordt de onderuitputting in 2000 van EUR 7,3 mln doorgeschoven naar 2002.

Voorts is sprake van een louter technische en neutrale correctie van EUR 2,4 mln op de bij eerste suppletore begroting uitgedeelde prijsbijstelling. Hiertegenover staat een hogere prijsbijstelling op artikel 01.04 Overige bijdragen uit het fonds.

Daarnaast wordt prijsbijstelling toegevoegd aan de ramingen voor voorfinanciering van de private financiering HSL/BR en wordt de reservering voor prijsbijstelling in latere jaren bijgesteld.

Specificatie mutatie					
(x EUR 1000)	2001	2002	2003	2004	2005
EET		7 261			
Experimentele faciliteiten (EZ)	- 6 806	6 806			
Gigaport	1 361	- 2 178			
Correctie prijsbijstelling HSL/BR		- 2 430			
Prijsbijstelling private financ. HSL/BR			12 252	32 218	23 143
Reservering prijsbijstelling private financ.			- 12 252	- 39 479	- 23 143
Totaal	- 5 445	9 459	0	-7 260	0

Artikel 01.09 Investeringsimpuls 2001

Opbouw uitgaven (in EUR 1000)							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ontwerp-begr. 2001		504 478	574 939	964 820	948 039	852 959	
Nota van Wijziging		45 378	45 378				
1e suppl. wet 2001		275 230	24 588	43 417	42 662	38 383	
Mutatie		- 226 890	33 580	68 975	- 97 563	- 106 185	
Ontwerp-begr. 2002	158 823	598 196	678 485	1 077 212	893 138	785 158	588 962

Op dit artikel worden de bijdragen geraamd voor de Investeringsimpuls 2001 waartoe het kabinet bij de begroting 2001 heeft besloten. Het gaat hierbij om een impuls van EUR 5 464 mln (exclusief prijsbijstelling) in de jaren 2001 tot en met 2010 voor de volgende uitgavenclusters:

- Bereikbaarheid (EUR 3 068 mln)
- Natuur, milieu en vitaliteit steden (EUR 1 588 mln)
- Kennis (EUR 808 mln)

Voor uit dit investeringspakket voldoende uitgewerkte projecten, worden de middelen geraamd op artikel 01.09 Investeringsimpuls 2001. Voorzover dit nog niet het geval is, worden de projecten op artikel 01.07 Projecten in voorbereiding geraamd.

Ook worden op dit artikel de middelen geraamd voor reeds bestaande Fes-waardige projecten uit het Infrastructuurfonds die voorheen ten laste van de reguliere Rijksbegroting werden gefinancierd (overeenkomstig het zogenaamde «bruggetje» uit het Regeerakkoord).

Specificatie artikel 01.09							
(x EUR 1000)	Departement	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Bereikbaar & stedelijke ontw	IF	259 256	342 689	747 427	729 891	635 274	441 449
Natuur milieu en stedelijke ontw (bedrijventerreinen)	EZ	4 742	7 113	11 855	11 855	7 113	4 742
Kennis onderzoek en innovatie	EZ	23 710	23 710	23 710	23 710	23 710	23 710
Kennis onderzoek en innovatie	OW	11 855	11 855	11 855	11 855	11 855	11 855
Kennis	OW	61 646	47 420	47 420	47 420	47 420	47 420
Fes-bruggetje Regeerakkoord	IF	236 987	245 698	234 945	68 407	59 786	59 786
Totaal		598 196	678 485	1 077 212	893 138	785 158	588 962

Toelichting op de mutatie

De mutatie betreft de bijstelling van het Fes-bruggetje die nodig is vanwege nieuwe inzichten in de ruimte die het Fes hiervoor biedt als gevolg van mutaties bij zowel de uitgaven als de ontvangsten uit rentebaten en aardgas.

Artikel 01.10 Prijsbijstelling

Opbouw uitgaven (in EUR 1000)							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ontwerp-begr. 2001							
1e suppl. wet 2001			24 661	54 044	51 570	72 576	
Mutatie			1 331	3 153	- 5 416	- 8 005	
Ontwerp-begr. 2002			25 992	57 197	46 154	64 571	126 316

Om aan te sluiten bij de systematiek van prijsbijstelling die voor uitgaven op de Rijksbegroting geldt, is op dit artikel een raming opgenomen voor prijsbijstelling. Deze prijsbijstelling betreft de verkeers- en vervoersuitgaven van de Investeringsimpuls 1994, de Impuls voor de ruimtelijk-economische structuur van (destijds) EUR 858 mln, het cluster Bereikbaarheid van de Investeringsimpuls 1998 en alle uitgaven van de Investeringsimpuls 2001. De uitdeling van de prijsbijstelling geschiedt conform de systematiek op de Rijksbegroting in jaarlijkse tranches.

Toelichting op de mutatie

De mutatie betreft de actualisatie van de reservering voor prijsbijstelling.

02 Saldi

Artikel 02.01 Voordelig eindsaldo

Opbouw standen (in EUR 1000)							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ontwerp-begr. 2001		1 488 269	973 955	132 912	118 731	269 472	
1e suppl. wet 2001		52 647	293 090	586 376	783 009	850 336	
Mutatie		332 167	184 734	- 180 591	- 384 831	- 577 860	
Ontwerp-begr. 2002	2 290 385	1 873 083	1 451 779	538 697	516 909	541 948	646 248

Op dit artikel wordt het voordelig eindsaldo geraamd. Het voordelig eindsaldo is gelijk aan het positieve verschil in enig jaar tussen de ontvangsten inclusief batig beginsaldo en de uitgaven inclusief nadelig beginsaldo.

Toelichting op de mutatie

De nieuwe mutatie is per saldo het gevolg van de mutaties in de bijdragen aan de begrotingshoofdstukken en bij de ontvangsten. Een neerwaartse mutatie in de bijdragen leidt tot een opwaartse mutatie bij het voordelig eindsaldo. Een opwaartse mutatie bij de ontvangsten (inclusief het voordelig beginsaldo) heeft hetzelfde effect. De nieuwe mutatie is als volgt opgebouwd (de raming in 2006 vloeit voort uit de extrapolatie van de uitgaven en ontvangsten):

(x EUR 1000)	2001	2002	2003	2004	2005
Uitgavenmutatie Kenniswijk		- 9 076	- 9 076	- 9 076	- 9 076
Uitgavenmutatie HSL en BR	- 29 042	- 107 546	- 60 081	12 706	29 949
Uitgavenmutatie Projecten in voorbereiding		- 23 597			
Uitgavenmutatie Investeringsimpuls 1998	5 445	- 9 459		7 260	
Uitgavenmutatie Investeringsimpuls 2001	226 890	- 33 580	- 68 975	97 563	106 185
Uitgavenmutatie Prijsbijstelling		- 1 331	- 3 153	5 416	8 005
Ontvangstenmutatie Gasbaten	150 655	188 319	94 386	37 664	- 18 605
Ontvangstenmutatie Rentebesparing	- 21 781	- 151 164	- 318 427	- 355 773	- 309 488
Mutatie voordelig beginsaldo		332 167	184 734	- 180 591	- 384 831
Totaal	332 167	184 734	- 180 591	- 384 831	- 577 860

2. ONTVANGSTEN

01 Ontvangsten van het fonds

Artikel 01.01 Overige ontvangsten uit aardgas

Opbouw ontvangsten (in EUR 1000)							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ontwerp-begr. 2001		1 299 627	1 186 635	998 316	922 988	979 258	
1e suppl. wet 2001		150 655	263 646	244 588	93 933	- 37 664	
Mutatie		150 655	188 319	94 386	37 664	- 18 605	
Ontwerp-begr. 2002	1 153 604	1 600 937	1 638 600	1 337 290	1 054 585	922 989	998 316

Op dit artikel zijn de voor het fonds bestemde overige ontvangsten uit aardgas geraamd. Het betreft 41,5% van de niet-belastingontvangsten uit aardgas, zoals geraamd op de begroting van Economische Zaken. Voor de gehanteerde olieprijs en dollarkoersen wordt verwezen naar de tabel in hoofdstuk 3 van de algemene toelichting bij de begroting.

Toelichting op de mutatie

De mutatie in de aardgasbaten is het gevolg van een stijging van de ramingen van de olieprijs en de dollarkoers en wijzigingen in de verwachte afzet.

Artikel 01.02 Rentebesparingen uit incidentele baten

Opbouw ontvangsten (in EUR 1000)							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ontwerp-begr. 2001		338 801	560 066	747 295	840 909	840 910	
1e suppl. wet 2001		48 146	11 798	84 403	120 706	120 706	
Mutatie		- 21 781	- 151 164	- 318 427	- 355 773	- 309 488	
Ontwerp-begr. 2002	132 095	365 166	420 700	513 271	605 842	652 128	652 128

Met ingang van 1999 worden eenmalige opbrengsten in de vermogenssfeer ten gunste van de staatsschuld gebracht en komen de daardoor structureel bespaarde rentelasten (gecorrigeerd voor eventuele dividenderving) ten gunste van het Fes.

Voorzover de voeding betrekking heeft op opbrengsten van veilingen van rechten, wordt met ingang van 2001 op dit artikel de voeding van het Fes geraamd op basis van annuïteiten. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de inleiding van de algemene toelichting bij deze begroting.

02 Saldi

Artikel 02.01 Voordelig beginsaldo

Opbouw standen (in EUR 1000)							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ontwerp-begr. 2001		2 109 788	1 488 269	973 955	132 912	118 731	
1e suppl. wet 2001		180 597	52 647	293 090	586 376	783 009	
Mutatie			332 167	184 734	- 180 591	- 384 831	
Ontwerp-begr. 2002	2 932 404	2 290 385	1 873 083	1 451 779	538 697	516 909	541 948

Op dit artikel wordt het batig eindsaldo van het voorafgaande jaar geraamd, welk saldo op grond van het eerste lid van artikel 4 van de Wet Fes ten gunste van de begroting van het fonds in enig jaar komt (zie ook de toelichting bij uitgavenartikel 02.01 Voordelig eindsaldo).

Toelichting op de mutatie

De nieuwe mutatie sluit aan op de mutatie in het batig eindsaldo (uitgavenartikel 02.01) en is bij dat artikel nader toegelicht.